KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.777/3
VAN 10 JANUARI 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 21 december 2011 door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot uitvoering van hoofdstuk VI van het decreet van 20 maart 2009 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin', heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Hoofdstuk VI (artikelen 27 tot 36) van het decreet van 20 maart 2009 ‘houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’ bevat bepalingen in verband met verzorgingsvoorzieningen. Onder verzorgingsvoorziening wordt verstaan: “ziekenhuis, rust- en verzorgingstehuis, psychiatrisch verzorgingstehuis, initiatief beschut wonen of een onderdeel van deze verzorgingsvoorzieningen” (artikel 27, 1°).

Afdeling IV van dat hoofdstuk (artikelen 31 tot 33) voorziet in maatregelen bij de niet-naleving van erkenningnormen. Afdeling V (artikel 34) voorziet in maatregelen in geval van illegale exploitatie van een psychiatrisch verzorgingstehuis of een initiatief beschut wonen. Bij de artikelen 33 en 34, § 2, wordt aan de Vlaamse Regering opgedragen een aantal uitvoeringsmaatregelen vast te stellen.

Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot de uitvoering van de laatstgenoemde bepalingen.

3. Hoofdstuk 1 van het ontwerp, bestaande uit een artikel 1, bevat een aantal definities.

Hoofdstuk 2 van het ontwerp, bestaande uit de artikelen 2 tot 4, regelt de dwingende maatregelen ten aanzien van delen van ziekenhuizen en ten aanzien van ziekenhuisactiviteiten. Het ontwerp wil het mogelijk maken om dwingende maatregelen te nemen ten aanzien van delen van ziekenhuizen en ten aanzien van ziekenhuisactiviteiten indien de erkenningsnormen niet worden nageleefd, zonder dat daarbij de hele erkenning moet worden ingetrokken.

Hoofdstuk 3 van het ontwerp, bestaande uit de artikelen 5 en 6, regelt de dwingende maatregelen ten aanzien van illegaal geëxploiteerde psychiatrische

verzorgingstehuizen of ten aanzien van illegaal geëxploiteerde initiatieven beschut wonen. Met die bepalingen wordt het bevel tot sluiting van dergelijke verzorgingsvoorzieningen geregeld.

Hoofdstuk 4, bestaande uit de artikelen 7 en 8, bevat slotbepalingen. Er wordt onder meer voorzien in de inwerkingtreding van de artikelen 31 tot 34 en artikel 35, eerste lid, 2° tot 5°, van het decreet van 20 maart 2009 op de datum van inwerkingtreding van het ontworpen besluit.

VORMVEREISTEN

4. Volgens artikel 33 van het decreet van 20 maart 2009 is voor het nemen van de maatregelen ter uitvoering van die bepaling een voorafgaand “overleg met de sector” vereist.

Blijkens de aanhef heeft een dergelijk overleg plaatsgevonden op 15 juni 2011. De gemachtigde heeft een verslag van een op die datum gehouden vergadering bezorgd. De Raad van State beschikt echter niet over de nodige gegevens om na te gaan of de deelnemers aan de vergadering voldoende representatief waren om als vertegenwoordigers van “de sector” beschouwd te kunnen worden.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

5. In artikel 1, 4°, van het ontwerp wordt het begrip “dwingende maatregel” gedefinieerd. Een dwingende maatregel kan, volgens artikel 2, tweede lid, worden opgelegd aan een ziekenhuis.

Gelet op de definitie in artikel 1, 4°, is het duidelijk dat een dwingende maatregel kan bestaan in een bevel tot stopzetting van een ziekenhuisactiviteit, een bevel tot sluiting van een deel van een ziekenhuis of een verbod tot opname van patiënten (artikel 1, 4°, a tot c). Dat zijn duidelijk omschreven maatregelen. Daarnaast kan een dwingende maatregel ook bestaan in een “algemeen bevel”, dat niet nader omschreven wordt (artikel 1, 4°, d). Volgens de *bis*nota aan de leden van de Vlaamse Regering wordt het begrip “algemeen bevel” uitdrukkelijk niet nader omschreven, “om ook gediversifieerde maatregelen te kunnen opleggen aan delen van een ziekenhuis of ziekenhuisactiviteiten”.

Het komt de Raad van State voor dat aldus aan de bevoegde ambtenaren een te ruime discretionaire bevoegdheid wordt verleend. Om het risico van willekeur te vermijden, verdient het aanbeveling om nader te preciseren wat onder een “algemeen bevel” kan worden verstaan. De Raad van State verliest bij deze suggestie niet uit het oog dat het allicht onmogelijk is om elke situatie, en de daarbij passende geschikte maatregel, vooraf te voorzien.

Hoofdstuk 3

6. In het opschrift van hoofdstuk 3 wordt gewag gemaakt van “dwingende maatregelen”. Het gaat echter kennelijk niet om de hiervóór bedoelde dwingende maatregelen, gedefinieerd in artikel 1, 4°.

Om verwarring te vermijden, wordt het opschrift beter vervangen als volgt: “Sluiting van illegaal geëxploiteerde psychiatrische verzorgingstehuizen of initiatieven beschut wonen”.

Artikel 6

7. Volgens artikel 6, derde lid, kan de administrateur-generaal van het Agentschap Zorg en Gezondheid, in geval van gedwongen sluiting van een psychiatrisch verzorgingstehuis of een initiatief beschut wonen, “alle bewarende maatregelen opleggen die nodig zijn voor de bescherming van de gebruikers”.

Zoals die bepaling is geredigeerd, lijkt ze zo te moeten worden begrepen dat het gaat om maatregelen die enkel aan de exploitant kunnen worden opgelegd. Mocht het de bedoeling zijn dat de administrateur-generaal ook aan derden (bijvoorbeeld de gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn) bewarende maatregelen kan opleggen, dan zou dit met zoveel woorden bepaald moeten worden. De stellers van het ontwerp zullen zich er dan wel van moeten vergewissen dat er voor een dergelijke uitbreiding van het toepassingsgebied van die maatregelen een passende rechtsgrond is; artikel 34, § 2, van het decreet van 20 maart 2009 lijkt daarvoor niet te volstaan.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	staatsraden,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer T. CORTHAUT, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

G. VERBERCKMOES P. LEMMENS